Қазақстан Республикасы Еңбек
және халықты әлеуметтік қорғау
министрінің 2026 жылғы 24
маусымдағы № 271 бұйрығы

Кәсіптік стандарт: «Тьюторлық сүйемелдеу»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Тьюторлық сүйемелдеу" кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) әлеуметтік қамтамасыз ету және әлеуметтік қызмет көрсету саласында әлеуметтік, спорттық және еңбек салаларында тьюторлық сүйемелдеуді жүзеге асыратын мамандардың біліктілік деңгейіне және құзыреттілігіне қойылатын талаптарды айқындауға арналған. Кәсіптік стандарт еңбек функциялары, қажетті білім, іскерлік пен дағдылардың сипаттамасын қоса алғанда, мамандардың біліктілігіне қойылатын талаптарды айқындайды. Ұйымдар меншік нысанына қарамастан (қажет болған жағдайда) кәсіптік білім деңгейін, еңбек функцияларын, қажетті білім, дағды және машықтарды, сондай-ақ сүйемелдеу алатын адамдар ерекшеліктерін ескере отырып, жұмыскерлердің біліктілігіне қойылатын талаптарды реттейтін ішкі құжаттарды әзірлейді. Кәсіптік стандарт: 1) білім алушылар мен оған еріп жүретін адамдарды жеке тьюторлық сүйемелдеуді жүзеге асыруға; 2) білім беру, әлеуметтік және өзге де қажеттіліктерді, сондай-ақ еріп жүрілетін адамның жеке ерекшеліктерін анықтауға; 3) өз бетінше әрекет ету, өзін-өзі реттеу және әлеуметтік бейімделу дағдыларын дамытуға жәрдемдесуге; 4) еріп жүрілетін адамның даму қарқыны мен прогресінің мониторингі, кері байланыс беру, сондай-ақ жеке даму жоспарын түзету және одан әрі іске асыру бойынша ұсынымдар дайындауға; 5) әлеуметтік, спорттық және еңбек салаларында тьюторлық қызметті жоспарлау, ұйымдастыру және үйлестіру; 6) тьюторлық сүйемелдеу нәтижелеріне қол жеткізу мақсатында мүдделі мамандармен және ұйымдармен (қызметтермен) ведомствоаралық өзара іс-қимылды қамтамасыз етуге арналған.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) білім – - кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат;

2) білім беру бағыты – – оқудағы адамның ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен мақсаттарын ескере отырып құрылатын, оқыту мазмұнын меңгерудің жеке қалыптастырылатын және сүйемелденетін процесі;

3) дағды – - кәсіптік тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану қабілеті

4) жеке даму жоспары – – оқытылатын тұлғаның ата-анасының (заңды өкілінің) қатысуымен академиялық тьютор әзірлейтін, оның мақсаттарын, қолжетімді ресурстарын және дамытуға бағытталған кезең-кезеңімен іске асырылатын іс-әрекеттерді қамтитын, дербестік, рефлексия және өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыру мен нығайтуға бағытталған жекелендірілген құжат;

5) кәсіп – - жеке тұлға жүзеге асыратын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп түрі;

6) кәсіптік біліктілік – - кәсіп бойынша еңбек функцияларын орындау үшін талап етілетін құзыреттерді меңгеруді сипаттайтын кәсіптік даярлық дәрежесі;

7) кәсіптік стандарт – - ресми және (немесе) бейресми және (немесе) ақпараттық білім беруді, біліктілік пен құзыреттілік деңгейін, кәсіптік қызметтің нақты саласындағы еңбек мазмұнын, сапасын және еңбек жағдайларын ескере отырып, білімге, іскерлікке, дағдыларға, жұмыс тәжірибесіне қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат;

8) құзыреттілік – - еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіби міндеттерді орындауға мүмкіндік беретін дағдыларды қолдану қабілеті;

9) машық – кәсіптік міндет шеңберінде жекелеген бірлі-жарым іс-әрекетті физикалық тұрғыдан және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті;

10) тұрмыстық маршрут – – еріп жүрілетін адамның жеке ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, әлеуметтік-тұрмыстық және әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларды қалыптастыруға, білімді күнделікті өмірде қолдануға және барынша дербес әрі тәуелсіз өмір сүруге дайындауға бағытталған, жеке түрде қалыптастырылатын және сүйемелденетін даму процесі;

11) тьютор (тьюторлық сүйемелдеудің бағыттары бойынша) – - тьюторлық сүйемелдеуді алатын адамның дербестігін, жауапкершілігін және білім беру мен тұрмыстық маршрутты саналы таңдауға қабілетін дамыту мақсатында жеке түрде сүйемелдеуді жүзеге асыратын жеке тұлға;

12) тьюторлық сүйемелдеу – – еріп жүрілетін адам, оқытылатын адамға әлеуметтік, спорттық немесе кәсіптік ортада жеке қолдау көрсету процесі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) СБШ – - салалық біліктілік шеңбері

2) ЭҚЖЖ – - экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

3) ПМПК – психологиялық-медициналық-педагогикалық комиссия

4) МЖМБС – мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты

5) ППТК – психологиялық-педагогикалық түзету кабинеті

6) ЕББҚ – ерекше білім беру қажеттіліктері;

7) ТжКББ – - техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру;

8) ЖДЖ – - жеке даму жоспары

9) НҚА – нормативтік-құқықтық акт

10) ӘПҚО – әлеуметтік психологиялық қызмет орталығы;

11) YEҰ – үкіметтік емес ұйымдар

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Тьюторлық сүйемелдеу
5. Кәсіптік стандарттың коды: N78301030
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
P Білім беру
85 Білім беру
85.6 Білім беру саласындағы қосалқы қызмет
85.60 Білім беру саласындағы қосалқы қызмет
85.60.9 Білім беру саласындағы өзге де қосалқы қызмет
Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер
88 Тұруды қамтамасыз етусіз әлеуметтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну
88.9 Тұруды қамтамасыз етусіз өзге әлеуметтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну
88.99 Басқа топтамаларға енгізілмеген, тұруды қамтамасыз етусіз өзге әлеуметтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну
88.99.0 Басқа топтамаларға енгізілмеген, тұруды қамтамасыз етусіз өзге әлеуметтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну
N Әкімшілік және қосалқы қызмет көрсету саласындағы қызмет
78 Жұмысқа орналастыру саласындағы қызмет
78.3 Еңбек ресурстарымен (персоналмен) қамтамасыз ету бойынша өзге де қызмет
78.30 Еңбек ресурстарымен (персоналмен) қамтамасыз ету бойынша өзге де қызмет
78.30.1 Ұлттық компаниялар құрған ұйымдар қызметінен басқа, еңбек ресурстарымен (персоналмен) қамтамасыз ету бойынша өзге де қызмет
R Өнер, ойын-сауық және демалыс
93 Спорт, демалыс пен ойын-сауықты ұйымдастыру саласындағы қызмет
93.1 Спорт саласындағы қызмет
93.19 Спорт саласындағы өзге қызмет
93.19.0 Спорт саласындағы өзге қызмет
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) әлеуметтік қамтамасыз ету және әлеуметтік қызмет көрсету саласында әлеуметтік, спорттық және еңбек салаларында тьюторлық сүйемелдеуді жүзеге асыратын мамандардың біліктілік деңгейіне және құзыреттілігіне қойылатын талаптарды айқындауға арналған.
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
1) Әлеуметтік тьютор - 4 СБШ-нің деңгейі
2) Академиялық тьютор - 4 СБШ-нің деңгейі
3) Спорттық тьютор - 4 СБШ-нің деңгейі
4) Жұмысқа орналасу кезіндегі тьютор - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

<table>
<tr><td colspan="4">9. Кәсіптің карточкасы «Әлеуметтік тьютор»:</td></tr>
<tr><td>Топтың коды:</td><td colspan="3">2635-9</td></tr>
<tr><td>Қызмет атауының коды:</td><td colspan="3">2635-9-007</td></tr>
<tr><td>Кәсіптің атауы:</td><td colspan="3">Әлеуметтік тьютор</td></tr>
<tr><td>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</td><td colspan="3">4</td></tr>
<tr><td>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кәсіптік білім деңгейі:</td><td>Білім деңгейі:
ТжКБ (орта деңгейдегі маман)</td><td>Мамандық:
Бастауыш білім беру педагогикасы мен әдістемесі</td><td>Біліктілік:
-</td></tr>
<tr><td>Білім деңгейі:
ТжКБ (орта деңгейдегі маман)</td><td>Мамандық:
Әлеуметтік жұмыс</td><td>Біліктілік:
-</td></tr>
<tr><td>Білім деңгейі:
ТжКБ (орта деңгейдегі маман)</td><td>Мамандық:
-</td><td>Біліктілік:
-</td></tr>
<tr><td>Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:</td><td colspan="3">Білім беру, кәсіптік бағдар беру, жұмысқа орналастыру немесе әлеуметтік қолдау саласында кемінде 1 жыл.</td></tr>
</table>

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік бағдар беру, еңбекке бейімдеу, персоналды басқару немесе тьюторлық сүйемелдеу бойынша біліктілікті арттыру курстары.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сүйемелдеуді алатын тұлғаның кәсіби өзін-өзі айқындауына және еңбек нарығында табысты бейімделуіне жәрдемдесу, оның ішінде жұмысқа орналасуға даярлау және жұмыстың алғашқы айларында сүйемелдеу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сүйемелдеу алатын адамдардың әлеуметтік бейімделуіне жәрдемдесу 2. Әлеуметтік құзыреттерді дамытуды қолдау 3. Әлеуметтік мәселелерді шешу үшін отбасымен және мамандармен өзара әрекеттесу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Сүйемелдеу алатын адамдардың әлеуметтік бейімделуіне жәрдемдесу	Дағды 1: Әлеуметтік бейімделудің жеке бағытын қалыптастыру	Машықтар:
		1. Сүйемелдеу алатын адамдармен және оның айналасындағылармен бірге әлеуметтік дағдыларды жетілдіру жоспарын құру. 2. Жаңа әлеуметтік жағдайларға (сыныпқа, үйірмеге, секцияға ауысу) кіру кезеңінде қолдауды ұйымдастыру. 3. Динамиканы бағалау және жаңа есептер мен өлшем бірліктерін қою.
		Білімдер:
		1. Жеке білім жұмыс құрылысының модельдері мен әдістері. 2. Әлеуметтік осал білім алушыларды сүйемелдеу технологиялары. 3. Әлеуметтік бейімделу деңгейін және жеке маршруттың тиімділігін бағалау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Сүйемелдеу алатын адамдардың әлеуметтік жағдайы мен ортасының диагностикасы және мониторингі	Машықтар:
		1. Сүйемелдеу алатын адамдардың әлеуметтік жағдайына бастапқы және қайта бағалау жүргізу. 2. Қолдау алатын адамдардың дамуы мен мінез-құлқына қоршаған ортаның әсерін талдау. 3. Әлеуметтік оқшаулану, қорқыту, немқұрайлылық белгілерін уақтылы анықтаңыз.
		Білімдер:
		1.Жас ерекшелік психологиясы және әлеуметтік педагогика негіздері. 2.Әлеуметтік бейімделу деңгейін диагностикалау әдістемелері. 3.Әлеуметтік дезадаптация тәуекелінің стандарттары мен индикаторлары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Әлеуметтік құзыреттерді дамытуды қолдау	Дағды 1: Тәуелсіздік пен әлеуметтік жауапкершілікті дамыту	Машықтар:
		1. Білім алушыларды әлеуметтік және қайырымдылық бастамаларға тарту. 2. Білім алушы жауапкершіліктің бір бөлігін өзіне алатын оқу жобаларын іске асыруды сүйемелдеу. 3. Әлеуметтік қызметтің тиімділігін бағалай білу.

		Білімдер:
		1. Әлеуметтену принциптері, жауапкершілікті қалыптастырудың жас ерекшеліктері. 2. Білім беру ортасындағы жобалық және волонтерлік қызмет әдістері. 3. Әлеуметтік кәсіпкерлік туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Қарым-қатынас дағдыларын және сындарлы өзара әрекеттесуді қалыптастыру	Машықтар:
		1. Қарым-қатынас дағдыларын дамытуға бағытталған сабақтар мен жеке әңгімелер өткізу. 2. Ұялшақтықты, агрессияны немесе мазасыздықты жеңуге көмектесетін микро топтарда қауіпсіз қарым-қатынас жағдайларын жасаңыз. 3. Жанжалды жағдайларды өз бетінше шешу және жағдайды шешу үшін мамандарды тарта отырып, Ұжымдық талқылауды ұйымдастыру.
		Білімдер:
		1. Қарым-қатынас, Конфликтология, зорлық-зомбылықсыз қарым-қатынас негіздері. 2. Әлеуметтік тренинг және рөлдік ойындар әдістері. 3. ҚР Білім саласындағы заңнамасы, ҚР еңбек заңнамасы, ҚР дербес деректерді қорғау туралы заңнамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Әлеуметтік мәселелерді шешу үшін отбасымен және мамандармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Білім алушылар, отбасы және қолдау жүйесі арасындағы медиация	Машықтар:
		1. Отбасымен байланыс орнату, қолдау мүмкіндіктері туралы хабарлау. 2. Әлеуметтік көмек бағыттары бойынша навигацияны жүзеге асыру (ӘПҚО, ПМПК, психологтар, ҮЕҰ). 3. Ілеспе адамның мүддесі үшін күрделі және жанжалды жағдайларды шешіңіз.
		Білімдер:
		1. Отбасылық кеңес беру негіздері. 2. Әлеуметтік және психологиялық көмек көрсететін органдар мен ұйымдар жүйесі. 3. Жас психологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Баланың мүддесі үшін топтық жұмыс	Машықтар:
		1. Сүйемелдеу алатын тұлғалардың кейстерін топтық талқылауды ұйымдастыру және оған қатысу. 2. Құжаттаманы жүргізу және іс-әрекеттерді әртүрлі бейіндегі мамандармен келісу (әлеуметтік. педагог, дефектолог, психолог және т. б.). 3. Мамандар келіспеген жағдайда, еріп жүретін адамның пайдасына шешімдер қабылдау.
		Білімдер:
		1. Ведомствоаралық өзара іс-қимыл тетіктері. 2. Тьютордың командалық сүйемелдеудегі рөлі. 3. Сүйемелдеу саласындағы нормативтік-құқықтық база.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жанашырлық және даралықты құрметтеу Жоғары әлеуметтік жауапкершілік Басқаларға көмектесуге ынталандыру Коммуникативті икемділік Сенімді қарым-қатынас орнату мүмкіндігі Стресске төзімділік Эмоционалды тұрақтылық Өзін-өзі көрсету және үнемі өзін-өзі дамыту дағдылары Ұйымдастырушылық қабілеттер мен бастамашылық Этикалық Құпиялылық	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Академиялық тьютор	
	4	Спорттық тьютор	
	4	Еңбекке орналастыру кезіндегі тьютор	
10. Кәсіптің карточкасы «Академиялық тьютор»:			
Топтың коды:	2374-9		
Қызмет атауының коды:	2374-9-010		
Кәсіптің атауы:	Академиялық тьютор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Бастауыш білім беру педагогикасы мен әдістемесі	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әлеуметтік жұмыс	Біліктілік: Әлеуметтік қызметкер
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	білім беру ұйымдарындағы педагогикалық жұмыс өтілі - 1 жылдан кем емес		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Тьюторлық, инклюзивті қолдау бойынша біліктілікті арттыру курстары, сондай-ақ формалды емес білім беру және сүйемелдеудің жеке практикасы шеңберінде дәлелденген практикалық тәжірибе		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Білім алушының білім беру бағытын сүйемелдеу, оның дербестігін, білім алуға уәждемесін және білім беру траекториясын саналы түрде таңдау қабілетін дамыту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Білім алушының білім беру бағытын сүйемелдеу 2. Тәуелсіздік пен білім беру мотивациясын дамытуды қолдау 3. Әлеуметтенуге және коммуникативтік дағдыларды дамытуға жәрдемдесу 4. Білім алушының білім беру бағытын талдау және рефлексия	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Білім алушыны сүйемелдеу бойынша жұмыс құжаттамасын жүргізу	
Еңбек функциясы 1: Білім алушының білім беру бағытын сүйемелдеу			

	Дағды 1: Білім алушының жеке білім беруді дамытуын ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Білім алушының білім беру мүдделері мен қажеттіліктерін анықтау. 2. Білім алушыға білім беру мақсаттарын тұжырымдауға көмектесу. 3. Білім алушының қызығушылығын, бейімділігін және оқу материалын меңгеру ерекшеліктерін ескере отырып, білім алушыны оқыту мен қолдаудың қолайлы тәсілдерін таңдау (білім алушының дағдыларын дамытатын үй жаттығулары немесе тапсырмалар; онлайн-ресурстар, үйірмелер, мастер-кластар, кітаптар, оқыту ойындары; білім алушымен бірлесіп материалды өз бетінше игерудің оңтайлы қарқыны мен форматын айқындау; білім алушыға күнделікті іс-әрекетте оқытудың таңдалған әдістерін қолдану). 4. Білім алушыға өзінің жетістіктері мен қиындықтарын талдауға көмектесу. 5. Саналы таңдау дағдыларын дамытуға ықпал ету
		Білімдер:
		1. Педагогика және жас психологиясының негіздері. 2. Тьюторлық сүйемелдеу қағидаттары. 3. Білім алушылардың білім беру траекторияларының ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Білім беру технологиялары мен ресурстарын пайдалану	Машықтар:
		1. Білім алушының қызығушылықтары мен қажеттіліктеріне сәйкес білім беру ресурстарын (онлайн курстар, оқыту ойындары, кітаптар, шеберлік сыныптары) іріктеу және бейімдеу. 2. Оқудағы адамға таңдалған ресурстарды өз бетінше оқыту үшін қалай тиімді пайдалану керектігін түсіндіру. 3. Ресурстарды пайдалану тиімділігін бағалау және қажет болған жағдайда тәсілді түзету. 4. Алынған білім мен дағдыларды күнделікті өмірде қолдануға ықпал ету.
		Білімдер:
		1. Қазіргі білім беру технологиялары мен ресурстары. 2. Оқу материалын баланың жеке ерекшеліктеріне бейімдеу әдістері. 3. Білім беру құралдарының тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Тәуелсіздік пен білім беру мотивациясын дамытуды қолдау	Дағды 1: Өзін-өзі жоспарлау дағдыларын дамыту	Машықтар:
		1. Білім алушыны оқу іс-әрекетінің жоспарын құруға үйрету. 2. Жоспардың сақталуын бақылау және қажет болған жағдайда оны түзету. 3. Өз ресурстарына басымдық беру және бағалау дағдыларын қалыптастыру.
		Білімдер:
		1. Білім алушыларға арналған тайм-менеджмент әдістері. 2. Өзін-өзі бақылау дағдыларын қалыптастыру теориялары. 3. Білім беру ұйымынан тыс оқытуды жеке жоспарлау тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі

	Дағды 2: Өз бетінше оқыту дағдыларын қалыптастыру	Машықтар:
		1. Өзін-өзі ұйымдастыру және жоспарлау дағдыларын дамыту. 2. Оқу мотивациясын қалыптастыруды қолдау. 3. Оқытудағы адамға өзінің күшті жақтарын білуге көмектесу. 4. Өз оқуы үшін жауапкершілікті дамытуға жәрдемдесу.
		Білімдер:
		1. Оқытуды ынталандыру теориялары. 2. Балалардың дербестігін дамыту әдістері. 3. Тьюторлық сүйемелдеу технологиялары. 4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушымен және олардың отбасыларымен өзара іс-қимыл жасау кезіндегі этикалық нормалар мен құпиялылық қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Әлеуметтенуге және коммуникативтік дағдыларды дамытуға жәрдемдесу	Дағды 1: Әлеуметтік және коммуникативтік дамуды қолдау	Машықтар:
		1. Қарым-қатынас дағдыларын дамытуға ықпал ету. 2. Білім алушыға әртүрлі әлеуметтік ортаға бейімделуге көмектесу. 3. Құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынас дағдыларын дамытуды қолдау. 4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушының ерекшеліктерін ескере отырып, жеке және ахуалдық тәсілдерді қолдану.
		Білімдер:
		1. Әлеуметтік психология негіздері. 2. Балалардың әлеуметтену ерекшеліктері. 3. Коммуникативтік дағдыларды дамыту әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Тұлғааралық қарым-қатынас дағдыларын дамыту	Машықтар:
		1. Өз қатарластарымен және ересектермен сындарлы қарым-қатынас жасауға үйрету (тыңдау, пікір білдіру, уағдаласу қабілеті). 2. Жанжалдарды шешу және мәмілеге келу дағдыларын дамытуға ықпал ету. 3. Түрлі әлеуметтік жағдайлар мен рөлдерге бейімделу қабілетін қалыптастыру. 4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар білім алушылар үшін жеке тәсілді қолдану.
		Білімдер:
		1. Тұлғааралық қарым-қатынас және әлеуметтік психология негіздері. 2. Ынтымақтастық пен топтық жұмысты дамыту әдістері. 3. Қарым-қатынас пен әлеуметтенудің қиындықтарын түзету тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 4: Білім алушының білім беру бағытын талдау және рефлексия	Дағды 1: Білім алушының білім беру дамуының динамикасын бағалау	Машықтар:
		1. Білім алушының білім беру мүдделеріндегі өзгерістерді талдау. 2. Білім беру тәжірибесінің рефлексиясын қолдау. 3. Білім беру бағытын түзету.
		Білімдер:
		1. Педагогикалық бақылау әдістері. 2. Білім беру нәтижелерін талдау негіздері. 3. Білім беру тәжірибесінің рефлексия әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі

	Дағды 2: Білім беру жетістіктері мен қиындықтарын жүйелеу	Машықтар:
		1. Білім алушының жетістіктері мен қиындықтарының жүйелі есебін жүргізу. 2. Білім беру бағытын түзету үшін бақылау деректерін пайдаланыңыз. 3. Одан әрі дамыту үшін ұсыныстарды тұжырымдау.
		Білімдер:
		1. Педагогикалық мониторинг әдістері. 2. Білім беру деректерін жүйелеу және талдау технологиялары. 3. Білім беру практикасындағы кері байланыс қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: Білім алушыны сүйемелдеу бойынша жұмыс құжаттамасын жүргізу	Дағды 1: Білім алушыны сүйемелдеу шарттарын бейімдеу бойынша ұсынымдар қалыптастыру	Машықтар:
		1. Сүйемелдеу шарттарын отбасы мүшелерімен және қажет болған жағдайда сыртқы мамандармен келісу. 2. Ортаны бейімдеу, өзара іс-қимылды ұйымдастыру және білім алушының оқу белсенділігін жоспарлау бойынша ұсынымдар тұжырымдау. 3. Білім алушының пікірін ескеру және ұсыныстарды тьюторлық жұмыс жоспарында тіркеу.
		Білімдер:
		1. Пәнаралық өзара іс-қимылдың және сүйемелдеуді дараландырудың негіздері. 2. Ортаны бейімдеу деңгейлері мен түрлері және қолдау формалары. 3. Бейімдеу мен жеке шешімдердің құқықтық және әдеп қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етілмейді
	Дағды 2: Ұсынылған материалдар мен сүйемелдеу жоспарларының мазмұнын білім алушының мүмкіндіктеріне сәйкестігін бағалау мақсатында талдау	Машықтар:
		1. Білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ұсынылған материалдардың мақсаттарын, мазмұнын және талаптарын талдау. 2.Ықтимал қиындықтарды анықтап, өзара әрекеттесу форматын, қарқынын және тәсілдерін бейімдеу бойынша ұсынымдар қалыптастыру. 3.Отбасы үшін ұсыныстар дайындау және олардың келісімі болған жағдайда сыртқы мамандарға ұсынымдар жолдау..
		Білімдер:
		1. Қызметтік және педагогикалық құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптар, оның ішінде құжаттарды ресімдеу, сақтау және есепке алу қағидалары. 2. Тьюторлық құжаттаманың құрылымы мен мазмұны (жеке сүйемелдеу жоспары, есептер, бақылау күнделіктері, прогресс карталары).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етілмейді
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Толеранттылық Жауапкершілік Коммуникативті Бейімделушілік Стресске төзімділік Үздіксіз оқуға ынталандыру Ұйымдастырушылық Өзін-өзі ұйымдастыру қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1."Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы. 2. "Педагог мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы. 3.Білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары. 4.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің білім беру процесін ұйымдастыруды реттейтін нормативтік құқықтық актілері.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Спорттық тьютор
	4	Әлеуметтік тьютор
	4	Еңбекке орналастыру кезіндегі тьютор

11. Кәсіптің карточкасы «Спорттық тьютор»:			
Топтың коды:	3422-3		
Қызмет атауының коды:	3422-3-014		
Кәсіптің атауы:	Спорттық тьютор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Дене тәрбиесі және спорт	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Спорттық бағдарламаларды іске асыратын ұйымдарда не спорт секцияларында, үйірмелерде, спорттық бейіндегі қосымша білім беру мекемелерінде кемінде 1 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Біліктілікті арттыру курстары - бейімделгіш дене шынықтыру, спорттық педагогика немесе тьюторлық сүйемелдеу бойынша.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Білім алушының дене, психологиялық және білім беру ерекшеліктерін ескере отырып, дене шынықтыру және спорт саласында жеке даму маршрутын қалыптастыру және оны сүйемелдеу, оның тұлғалық және спорттық қалыптасуына бағытталған, сондай-ақ салауатты және белсенді өмір салты жағдайында мақсаттарды саналы түрде таңдауға және оған қол жеткізу қабілетін қалыптастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Білім алушылардың білім алу және спорттық қажеттіліктерін диагностикалау 2. Дене шынықтыру және спорт саласында жеке маршрутты қалыптастыру және сүйемелдеу. 3. Білім алушының өзін-өзі ұйымдастыру, ынталандыру және рефлексия дағдыларын дамытуға жәрдемдес	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Білім алушылардың білім алу және спорттық қажеттіліктерін диагностикалау	Дағды 1: Қызығушылықтар мен уәждемелерді анықтау үшін диагностикалық әңгімелер мен сауалнамалар жүргізу	Машықтар:	
		1. Спортқа және физикалық белсенділікке деген көзқарасты анықтауға бағытталған мәселелерді тұжырымдау. 2. Оқушының жасына және ерекшеліктеріне сәйкес бейімделген сауалнамаларды, қызығушылық карталарын және әңгімелесулерді қолданыңыз. 3. Баланың қажеттіліктері мен мақсаттары туралы түсінік қалыптастыру үшін алынған жауаптарды түсіндіріңіз.	
		Білімдер:	
		1. Балалар мен жасөспірімдерге сауалнама жүргізу және сұхбат беру әдістері. 2. Түрлі жас топтарындағы спортқа деген мотивация ерекшеліктері. 3. Білім беру және спорттық ортада кері байланыс жинау құралдары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі	

	Дағды 2: Білім алушының спорттық ортадағы дене белсенділігі мен мінез-құлқын бақылау	Машықтар:
		1. Білім алушының спорттық сабақтарға, ойындар мен жаттығуларға қатысуын бақылау. 2. Қызығушылықтың, шаршаудың, қатысудың және басқа қатысушылармен қарым-қатынастың белгілерін жазыңыз. 3. Түрлі физикалық және командалық жағдайларда мінез-құлық реакцияларын талдау.
		Білімдер:
		1. Педагогикалық және спорттық бақылау негіздері. 2. Балалар мен жасөспірімдердің психофизикалық дамуының ерекшеліктері. 3. Шамадан тыс жүктеме және демотивация белгілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Дене шынықтыру және спорт саласында жеке маршрутты қалыптастыру және сүйемелдеу.	Дағды 1: Білім алушының мүмкіндіктерін, мүдделері мен мақсаттарын ескере отырып, дене және спорттық белсенділіктің жеке бағытын әзірлеу және сүйемелдеу.	Машықтар:
		1. Білім алушының жасын, денсаулық жағдайын және мүдделерін ескере отырып, дене және спорттық даму кезеңдерінің реттілігін құру. 2. Маршрутты сүйемелдеу үшін жоспарлау құралдарын (графиктер, трекерлер, күнтізбелік жоспарлар) пайдаланыңыз. 3. Нәтижелердің динамикасына, мотивацияға және білім алушының кері байланысына байланысты маршрутқа түзетулер енгізу. 4. Жеке білім жұмысы шеңберіндегі іс-қимылдардың дәйектілігін қамтамасыз ету үшін жаттықтырушылармен, педагогтармен және ата-аналармен өзара іс-қимылды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Дене шынықтыру және спорт контекстіндегі анатомия, физиология және жас психологиясының негіздері. 2. Жеке ерекшеліктерді ескере отырып, жаттығу процесі мен физикалық белсенділікті құру принциптері. 3. Физикалық дамуды диагностикалау және білім алушының прогресін бақылау әдістері. 4. Спорттық педагогика, бейімделгіш дене шынықтыру және инклюзивті тәсіл негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Дене шынықтыру және спорт контекстінде білім алушының білім беру және дене шынықтыру қажеттіліктерін бағалау	Машықтар:
		1. Білім алушының білім беру, спорттық және жеке мақсаттарын ескере отырып, жеке білім беру жұмысын әзірлеу. 2. Маршрутты білім беру процесіне қатысушылармен (ата-аналар, жаттықтырушылар, мұғалімдер, мамандар) келісу. 3. Дене белсенділігінің қолайлы формаларын таңдаңыз (секциялар, үйірмелер, жеке сабақтар). 4. Мотивация, денсаулық жағдайы немесе сыртқы жағдайлар өзгерген кезде маршрутты бейімдеңіз. 5. Маршрутты іске асыру барысында білім алушыны сүйемелдеу, динамиканы қадағалау және мақсаттарды түзету. 6. Оқушыға өткен жолды түсінуге және рефлексия дағдыларын қалыптастыруға көмектесу.

		Білімдер:
		1. Жеке білім жұмысын жобалау негіздері 2. Жеке білім жұмысында дене шынықтыру, спорт және білім беру компоненттерін біріктіру принциптері. 3. Білім алушылардың жас, физиологиялық және психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері. 4. Дене шынықтыру және инклюзивті білім беру саласындағы нормативтік құжаттар. 5. Денсаулықтың шектеулерін немесе ерекшеліктерін ескере отырып, физикалық белсенділіктің бағдарламаларын, секцияларын және форматтарын таңдау критерийлері. 6. Дене белсенділігі, спорттық дайындық және сауықтыру бағдарламаларының түрлері мен деңгейлері. 7. Қозғалу және оқу іс-әрекеті процесінде мотивация және өзін-өзі реттеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Білім алушының өзін-өзі ұйымдастыру, ынталандыру және рефлексия дағдыларын дамытуға жәрдемдес	Дағды 1: Білім алушының оқуға, спортқа, дене белсенділігіне тұрақты уәждемесін қалыптастыру	Машықтар:
		1. Білім алушының мотивациялық көзқарастарын талдау және оқу және спорттық қызметке қызығушылықтың төмендеу себептерін анықтау. 2. Ішкі мотивацияны нығайтуға ықпал ететін ынталандыру, қолдау және шабыттандыратын кері байланыс әдістерін қолданыңыз. 3. Білім алушының қызығушылығын, жасын және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дамытушылық әңгімелер мен мотивациялық сессияларды ұйымдастыру. 4. Физикалық белсенділікке байланысты ойын, Бәсекелестік және дизайн форматтарын қосу арқылы қызығушылықты сақтау. 5. Білім алушыға қол жеткізуге болатын мақсаттар қоюға және жеке прогресті бақылауға көмектесу.
		Білімдер:
		1. Мотивация теориясының негіздері (ішкі/сыртқы мотивация, қажеттіліктер иерархиясы, өзін-өзі анықтау теориясы). 2. Балалар мен жасөспірімдердегі мотивациялық саланың жас және жеке ерекшеліктері. 3. Оқуға және спортқа деген қызығушылықты және тұрақты мотивацияны қалыптастырудың психологиялық-педагогикалық әдістері. 4. Өзін-өзі тану және білім алушылардың дене белсенділігінің маңыздылығын түсінуі үшін рефлексия әдістері мен құралдары. 5. Мотивация мен қатысуды қолдаудағы жеке тәсіл қағидаттары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі

	Дағды 2: Өзін-өзі тәрбиелеуді және жеке спорттық прогресс үшін жауапкершілікті дамытуға жәрдемдесу	Машықтар:	
		1. Білім алушының өзінің дене және спорттық жетістіктеріне саналы көзқарасын қалыптастыру. 2. Тұрақты физикалық белсенділік жағдайында жоспарлау, мақсат қою және өзін-өзі бақылау дағдыларын үйрету. 3. Білім алушының мақсатын, мүмкіндіктерін және жұмыспен қамтылуын ескере отырып, оқу кестесі мен режимдерін әзірлеуге және түзетуге көмектесу. 4. Білім алушылардың белгіленген жоспардың орындалуын қадағалау және сындарлы кері байланыс беру 5. Оқушының жетістіктері мен қателіктерін үнемі талдау әдеттерін дамыту (спорттық рефлексия).	
		Білімдер:	
		1. Өзін-өзі тәрбиелеуді, әдеттерді және өзін-өзі реттеу тетіктерін қалыптастыру негіздері. 2. Балалар мен жасөспірімдердегі жауапкершілікті дамытудың жас ерекшеліктері. 3. Мақсат қоюмен және жеке прогресті жүргізумен жұмыс істеу әдістері (жаттығу күнделіктері, чек-парақтар, сандық трекерлер). 4. Тұрақты мінез-құлық үлгілерін қалыптастыру контекстіндегі мінез-құлық психологиясының негіздері. 5. Спорттық қызметте тиімді сүйемелдеу және манипулятивті емес мотивация қағидаттары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жеке мысал және белсенді өмір салты Жанашырлық және сезімталдық Табандылық пен мақсатқа берілгендік Мотивациялық қатысу Икемділік және бейімделу Коммуникативтік құзыреттілік Командада жұмыс істей білу Жауапкершілік және әдептілік Ұйымдастырушылық және ұқыптылық Стресске төзімділік және өзін-өзі реттеу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Академиялық тьютор	
	4	Әлеуметтік тьютор	
	4	Еңбекке орналастыру кезіндегі тьютор	
12. Кәсіптің карточкасы «Жұмысқа орналасу кезіндегі тьютор»:			
Топтың коды:	2635-9		
Қызмет атауының коды:	2635-9-006		
Кәсіптің атауы:	Жұмысқа орналасу кезіндегі тьютор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Бастауыш білім беру педагогикасы мен әдістемесі	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әлеуметтік жұмыс	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Білім беру, кәсіптік бағдар беру, жұмысқа орналастыру немесе әлеуметтік қолдау саласында кемінде 1 жыл	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік бағдар беру, еңбекке бейімдеу, персоналды басқару немесе тьюторлық сүйемелдеу бойынша біліктілікті арттыру курстары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мансаптық мақсаттарды қалыптастыруды, құзыреттерді, өзін-өзі таныстыру және бейімделу дағдыларын дамытуды, сондай-ақ жұмысқа орналасу кезінде кедергілерді еңсеруді, сүйемелдеу процесінде құжаттаманы жүргізуді қоса алғанда, еңбек нарығына дайындықтың және шығудың барлық кезеңдерінде білім алушының немесе бітірушінің кәсіби салаға табысты кірігуіне жәрдемдесу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіби өзін өзі анықтаудың жеке бағытын қалыптастыру және сүйемелдеу 2. Жұмысқа орналасуға дайындыққа жәрдемдесу және мамандыққа кіру кезеңінде сүйемелдеу 3. Жұмысқа орналастыру процесіне қатысушылармен кеңесу және өзара іс-қимыл жасау
	Қосымша еңбек функциялары:	1. құжаттаманы жүргізу және сүйемелдеу алатын адамдардың заңды өкілдерімен немесе сүйемелдеудің өзге де қатысушыларымен өзара іс-қимыл жасау
Еңбек функциясы 1: Кәсіби өзін өзі анықтаудың жеке бағытын қалыптастыру және сүйемелдеу	Дағды 1: Өзін-өзі таныстыру және жұмыс іздеу дағдыларын дамыту	Машықтар:
		1. Сапалы түйіндеме жасауға көмектесу. 2. Сұхбат дағдыларын үйрету. 3. Еңбек функцияларын орындау кезінде сүйемелдеу, сұрақтар қоюға үйрету, қиын жағдайларды шешу.
		Білімдер:
		1. Түйіндеме мен ілеспе хаттарды ресімдеу стандарттары. 2. Ерекше қажеттіліктері бар адамдар үшін жұмыс іздеу және сұхбаттасу алгоритмдері. 3. Жаңа дағдылар мен білімді жылдам меңгеру, өзін-өзі ынталандыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Жұмыс орнында бейімделуді қолдау	Машықтар:
		1. Оқушыны жұмыстың алғашқы айларында қолдау. 2. Тәжірибе рефлексиясын жүргізу және қиындықтарды жеңуге көмектесу. 3. Орындалатын жұмыс шеңберінде жаңа білім мен дағдыларды алуға көмектесу, өзін-өзі оқыту.
		Білімдер:
		1. Кәсіби бейімделу кезеңдері. 2. Жұмысқа шығу кезіндегі стресс пен мазасыздықтың психологиялық аспектілері. 3. Ұжымдағы мінез-құлықтың этикалық нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 2: Жұмысқа орналасуға дайындыққа жәрдемдесу және мамандыққа кіру кезеңінде сүйемелдеу	Дағды 1: Жұмыс орнында бейімделуді қолдау	Машықтар:
		1. Оқушыны жұмыстың алғашқы айларында қолдау. 2. Тәжірибе рефлексиясын жүргізу және қиындықтарды жеңуге көмектесу. 3. Қажет болған жағдайда жұмыс берушімен өзара әрекеттесу (мысалы, инклюзивті қолдау шеңберінде).

		Білімдер:
		1. Ерекше қажеттіліктері бар адамдар үшін кәсіби бейімделу кезеңдері. 2. Ерекше қажеттіліктері бар адамдарда жұмысқа шығу кезіндегі стресс пен мазасыздықтың психологиялық аспектілері. 3. Ұжымдағы мінез-құлықтың этикалық нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
	Дағды 2: Еріп жүретін адамға көмектесу үшін жаңа білім мен дағдыларды тез меңгеру	Машықтар:
		1. Еріп жүрілетін адамның ерекше қажеттіліктеріне байланысты жұмыс орнында жаңа материалды зерттеуге көмектесу. 2. Нұсқауларды қолданыңыз және визуалды тіректер жасаңыз. 3. Әріптестермен және басшылықпен қарым-қатынасты ұйымдастыруға көмектесу.
		Білімдер:
		1. Іскерлік байланыс және нұсқаулық. 2. Жаңа дағдыларды игеру бағытын құру. 3. Конфликтология.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Еңбек функциясы 3: Жұмысқа орналастыру процесіне қатысушылармен кеңесу және өзара іс-қимыл жасау	Дағды 1: Ата-аналарға (заңды өкілдерге), педагогтар мен жұмыс берушілерге білім алушының кәсіби өзін-өзі анықтауы және бейімделуі мәселелері бойынша кеңес беру	Машықтар:
		1. Кәмелетке толмаған білім алушылардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) Мамандық таңдау және жұмысқа орналасу мәселелері бойынша түсіндіру әңгімелесулерін жүргізу. 2. Ерекше білім қажеттіліктері бар адамдарды қоса алғанда, білім алушыларды сүйемелдеу ерекшелігі туралы жұмыс берушілерді хабардар ету. 3. Жеке шешімдерді білім беру процесіне қатысушылармен және жұмыс берушілер ұйымдарының өкілдерімен келісу.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының Отбасы және еңбек заңнамасының негіздері. 2. Білім беру және еңбек процесіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері. 3. Ата-аналармен, мұғалімдермен және жұмыс берушілермен өзара әрекеттесудің әдеп қағидаттары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етіледі
Қосымша еңбек функциясы 1: құжаттаманы жүргізу және сүйемелдеу алатын адамдардың заңды өкілдерімен немесе сүйемелдеудің өзге де қатысушыларымен өзара іс-қимыл жасау	Дағды 1: Сүйемелдеу алатын тұлғаларды сүйемелдеу бойынша құжаттаманы әзірлеу және жүргізу	Машықтар:
		1. Жеке сүйемелдеу жоспарларын рәсімдеу және кәсіби өзін-өзі айқындау динамикасын тіркеу. 2. Білім беру ұйымы немесе әлеуметтік мекеме белгілеген журналдарды, есептерді, аналитикалық карталарды және құжаттаманың басқа түрлерін жүргізу. 3. Құжаттаманы сақтаудың құпиялылығы мен дұрыстығын қамтамасыз ету.
		Білімдер:
		1. Білім беру ұйымдары мен әлеуметтік мекемелерде педагогикалық және әкімшілік құжаттаманы жүргізу негіздері. 2. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес деректерді ресімдеуге және сақтауға қойылатын талаптар. 3. Сүйемелдеу бойынша есептілік нысандары (жеке карталар, талдамалық есептер, жұмыс берушілерге, ата-аналарға арналған анықтамалар).

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етілмейді
	Дағды 2: Заңды өкілдерімен және сүйемелдеуге қатысатын өзге де тұлғалармен коммуникацияны ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Заңды өкілдермен, педагогтармен, жұмыс берушілермен және сүйемелдеу мамандарымен сындарлы қарым-қатынас орнату және қолдау. 2. Сүйемелдеу шеңберінде консультациялар, жиналыстар және талқылаулар өткізу. 3. Жеке шешімдер мен сүйемелдеу бағытын түзетуді келісу.
		Білімдер:
		1. Кәсіби қарым-қатынастың әдеп қағидаттары және сүйемелдеудің әртүрлі қатысушыларымен өзара әрекеттесу. 2. Ата-аналардың (заңды өкілдердің), педагогтердің, жұмыс берушілердің және сүйемелдеу мамандарының құқықтары мен міндеттері. 3. Конструктивті коммуникация және жанжалды жағдайларды реттеу технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Талап етілмейді
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия және таңдауды құрметтеу Коммуникативті икемділік Мотивациялық қолдау Белгісіздік жағдайында сүйемелдеу ұйымдастыру және жауапкершілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Академиялық тьютор
	4	Спорттық тьютор
	4	Әлеуметтік тьютор

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі

Орындаушы:

Сафарова С.А. - руководитель управления нормирования труда и национальной системы квалификаций Департамента труда и социального партнерства, +7 (717) 274 28 52, s.safarova@enbek.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Әлеуметтік және инклюзивті бағдарламалар орталығы (ӘИБО) Қазақстанның инклюзивті мектептерінің ассоциациясы «Insight School» ЖШС

Жоба жетекшісі:

Президент ЦСИП С. Мурзалинова-Яковлева

Телефон нөмірі: +7 (707) 845 70 17

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: Протокол отраслевого совета по профессиональным квалификациям , 28.10.2025 ж.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 30.10.2025 ж.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2025 ж.

19. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2028 ж.